

НАЦИОНАЛЕН АКАДЕМИЧЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

СТЕНОГРАФСКИ ПРОТОКОЛ

от заседанието на Художествения съвет,
проведено на 21 януари 1981 г.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Разпределение на ролите за пиесата "Йерма"
от Ф.Г.Лорка.

2. Разни.

ПРИСЪСТВУВАХА: Дико Фучеджиев, Филип Филипов, Енчо Халачев, Банчо Банов, Антония Каракостова, Илиана Друмева, Виолета Бахчеванова, Славка Славова, Рачко Ябанджиев, Васил Стойчев, Николина Лекова, Михаил Петров, Кирил Неделчев, Крум Табаков, Чавдар Добрев.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАШ ЗАСЕДАНИЕТО: Дико Фучеджиев -
директор на ИАТ "Ив.Вазов".

С о щ и я

1981 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАШ ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Другари, откривам заседанието на Художествения съвет. Раздадена беше на членовете на Художествения съвет пиесата "Йерма" от Федерико Гарсия Лорка, с решение тя да бъде поставена на нашата камерна сцена от з.а. Вили Цанков.

Първа точка е обсъждане разпределението на ролите. Втора точка - разни.

Имате ли някакви предложения по дневния ред? Няма.

Преминаваме към обсъждането на точка първа. Имате ли белешки по пиесата? По нейния характер, по това дали тя е подходяща за нашата камерна сцена.

ИЛИЯНА ДРУМЕВА:

За камерната сцена не е много подходяща, според мен, но предполагам, че няма възможност за голямата сцена да се прави.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Да, и в другото съображение на управлението е, че има много женски роли.

Има ли други предложения по пиесата? - Не. Художественият съвет приема за поставяне пиесата "Йерма" от Лорка на камерната сцена на Националния театър.

Давам думата на режисьора Вили Цанков да направи предложение за разпределението на ролите.

з.а. ВИЛИ ЦАНКОВ:

По повдигнатия въпрос, дали пиесата е за камерна сцена, аз лично виждам тази пиеса само на камерна сцена и ако беше решено на голяма сцена да се прави,

сях да се откажа.

ПРЕДС. Д. ФУЧЕДЖИЕВ:

Смятам, че режисьорът трябва да направи някои пояснения във връзка със своето решение за разпределението.

З. а. ВИЛИ ЦАНКОВ:

В пиесата има толкова много женски роли, че не е възможно да се намери покритие... От друга страна, е нежелателно някои артистки да играят по една-две реплики, поради което аз правя сбиване на ролите, което ни най-малко не противоречи на логиката на отделните роли. Напротив - това събира колектива, прави го по-устремен, с повече разбиране за това, което трябва да прави.

ЙЕРМА - Виолета Гиндева

СТАРИЦА (само една) - М. Дупаринова

ДОЛОРЕС - Магда Колчакова

I ЖЕНА НА ИЗВОРА И I ПЕРАЧКА - М. Стефанова

II ЖЕНА НА ИЗВОРА И II ПОКЛОННИЧКА -

Адриана Андреева

III ЖЕНА НА ИЗВОРА И II НЕВЕСТА - Красимира

Петрова

IV ЖЕНА НА ИЗВОРА И САМКА - Меглена Дими-

трова

V ЖЕНА НА ИЗВОРА И II ПОКЛОННИЧКА - Милена

Атанасова

VI ЖЕНА НА ИЗВОРА И I НЕВЕСТА - Добринка

Станкова

I ЗЪЛВА - Росица Данаилова

II ЗЪЛВА - Тодорка Глинджева

ХУАН - Михаил Петров

ВИКТОР - Милчо Дамянов (студент от ВИТИЗ)

САМЕЦ - Георги Мамалев

Художник - Йеронимус Бош

Художник-декоратор - Н. Велчев

Художник на костюмите - Светлана Цветкова

Композитор - Кирил Дончев

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Другари, чухте предложението на режисьора. Имате думата за въпроси, изказвания, обсъждане на предложението. Утре започват репетициите, нали?

з.а. ВИЛИ ЦАНКОВ:

Да.

ФИЛИП ФИЛИПОВ:

Аз четох два пъти пиесата. Това е голяма драматургия. Има много проблеми, много хуманизъм, много опоектизиран живот, с едно голямо майсторство разкриване на основната тема, на образите, на взаимоотношенията - изобщо драматургия, която е ароматна, която няма да излезе от сериозните сцени и която ще прескочи столетието и ще се играе и по-нататък по моя преценка. Лорка е много голям мислител, тънък познавач, който богато разкрива сложния живот на жената, която копнее да има дете, да изпълни мисията си на жена и заедно с това се разкриват много интересни социални моменти. Разбира се, в нашата труппа могат да се намерят няколко различни решения по отношение разпределението. Съвсем законно и приемливо е групирането на женските образи, когато това ще се прави на малката

сцена. Разбира се, работа на режисьора е как по-нататък ще съсредоточи усилията за разкриване на този живот в пиесата. Освен това, така групирани образите, ще бъдат една по-богата, по-сложна, по-интересна и по-увлекателна задача за нашите актриси. Това разпределение ме задоволява извънредно много, като се има предвид, че то се прави паралелно с една друга пиеса, където също играят част от тези актриси. В това разпределение е намерено едно равновесие, както по отношение на възрастовата характеристика (примерно на старичката, която е една, а не повече, както са в пиесата), така и по отношение на обединяването на някои други персонажи. Освен това се явяват актриси от три поколения - това е много приятно. Мисля, че ще се получи един интересен оркестър.

За Семеца самият автор мисля, че в една ремарка казва, че той не би искал тази сцена да прозвучи смешновато. А аз се страхувам, че тази сцена може да прозвучи смешновато, каквато и да бъде режисьорската палка и изпълнението на актьора. Разбира се, рецепти тук не могат да се дадат. Може би тъкмо в едно народно тълкувание (защото тя е една народна сцена) тази сцена в нейната смешноватост да има и онова, което авторът е искал. Така че това не е толкова страшно, по-страшното е, че такива артисти играят по един и същи начин навсякъде, отнасят се с едно бездушие, а ние обикновено в съвета не го казваме и то остава една явна тайна.

Аз изцяло приемам разпределението и мисля, че е направено много удачно, с любов към нашите артистки и с една грижа да имат интересни задачи, да имат едно интересно поведение на сцената.

Смятам, че музикантът е много удачно намерен също така. Аз просто смятам, че имаме едно плътно покритие на нещата, с оглед свободната част от трупата. Особено съм доволен, че Меглена Димитрова е ангажирана, тъй като от дълго време по една или по друга причина ние не работихме с нея.

Що се отнася до мъжките роли аз няма да говоря, тъй като там може да има и едно, и второ, и трето решение. Режисьорът е приел едно решение, което на мен много ми е интересно. Аз познавам студента - той е два пъти по-висок от Михаил Петров. Не обаче на тази външна характеристика се изгражда образа на Виктор, а за това че Дамянов е един пластичен вътрешно актьор, с едно умение и излъчване, интересно момче..

ЧАВДАР ДОБРЕВ:

Аз се присъединявам към проф. Филипов. Това е произведение, което спада вече към класиката на XX век. Доколкото разбирам, тук са заети 10 актриси от нашия състав - твърде голяма цифра.

ВИЛИ ЦАНКОВ:

11.

ЧАВДАР ДОБРЕВ:

Това са актриси с възможности, доколкото познавам разпределението. Режисьорът е с вече богата сценична практика.

РАЧКО ЛБАНДЖИЕВ:

Хубавото е това, че именно някои роли са обединени, но бих направил такава препоръка, ако има възможност на Колчакова да се сложи дубльор.

БАНЧО БАНОВ:

Аз поддържам това мнение.

ВАСИЛ СТОЙЧЕВ:

Аз искам първо да поздравя ръководството на нашия театър, за тази среща с този режисьор, който е, така да се каже, създател на поетичния театър в България. Мисля, че отдавна трябваше да стане тази среща, за да може да се използва и онова поколение, което беше силата на Народния театър. Аз мисля, че изразявам радостта на колектива от тази среща на три поколения, според мен разпределението е повече от удачно. Мисля, че ще се радваме на един по-голям успех на камерната сцена и тя може би ще се превърне в един притегателен център за нашата публика.

На добър час на Вили Цанков до срещата му с колектива на нашия театър.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

Трябва да кажа, че обединяването на женските роли ще бъде доста привлекателно за по-голямата част от екипа. Не изключвам и възможността за други реакции от страна на някои хора – една-две колежки може би. Специално за нашите млади актриси самият факт, че те ще работят с един режисьор като Вили Цанков, ще бъде една школа. Пиесата е много мъчна, с безкрайно много препятствия, които трябва да се преодолеят, защото Лорка не се подава лесно на ключ, малко е недостъпен.

Искам да пожелая на режисьора "на добър час"! Радвам се за Михаил Петров, радвам се за Меглена Димитрова и желая на всички "на добър час"!

НИКОЛИНА ЛЕКОВА:

Да си призная, като четох пиесата, ми мина мисълта, че може би режисьорът ще обедини някои по-малки роли. Така че това за мен не е изненада. Мене нещо друго ме изненадва: всички знаем, че когато се започне такава "женска" пиеса в театъра, трябва да има предложение за двоен състав за някои от централните роли. И бих задала въпроса: защо това не е направено. Аз мисля че нито Меглена, нито Тодорка ще бъдат особено радостни. Може би ако някои от тях имат желание, да се направят някакви замени.

Имам и такъв въпрос: какво значи художник Бош?

ФИЛИП ФИЛИПОВ:

Аз бих искал да подискутирам с Николина Лекова. Смятам, че такива неща в Националния театър не могат да стават. Това не е магазин, където се продава сирене на килограм. Второ нещо - когато говорим за "малките" роли искам да ви кажа един пример. Преди години, когато правих "Деца на слънцето" и показвах н.а. да изиграе един епизод на сцената от 2 и половина минути, той не ми се обиди, но със своето майсторство направи този малък епизод да бъде наравно с останалите образи и епизоди. В тази пиеса на Лорка дори обединените роли от режисьора човек може да отиде на международен гастрол. Чух например, че Дора Глинджева щяла да бъде недоволна. От какво? Аз и друг път съм казвал: твърде много се направи в тези четири години актьорите да бъдат заангажирани. Мисля, че всички наши изпълнители, първо трябва да се поздравят за това, че участвуват в пиеса на Лор-

ка. Това е нещо голямо, когато един театър постави Чехов, Горки, Лорка.

ЧАВДАР ДОБРЕВ:

Доколкото разбрах, има предложение само за Магда Колчакова дали трябва да има роля и второто предложение – дубльор на някои централни роли. Ако режисьорът смята, че е целесъобразно...

МИХАИЛ ПЕТРОВ:

Наистина проф. Филипов беше прав, когато е почувствувал, че тези роли не са толкова малки. Мисля, че актрисите нямат основание да бъдат недоволни. Напротив, бих искал от името на младите актьори да благодарят на Вили Цанков и на ръководството на театъра за положената грижа в пиесата да участвуват три поколения.

ВИЛИ ЦАНКОВ:

Самият автор е казал и е писал, че това е поема, а не пиеса, а тя трябва да се превърне в пиеса. Фабулата е много слаба, в същност тя върви по една вътрешна поетическа линия. Нещата са много трудни за усещане, за нашето българско мислене и чувствуване на нещата – това, разбира се трябва да бъде преодоляно. Има някои неща, които просто не се поддават на логика едва ли не. Така че, за всички участващи и най-вече за жените, които участвуват, задачите са много тежки. Специално за тези 6 жени, които фигурират като перачки, имайте предвид, че те правят една картина без участието на Йерма. Това е тържеството на успелите, на оплодените и съществуването на тази картина е много важен контрапункт в постройката на драмата. Тази кар-

тина трябва да се направи с голяма сила и много сериозно. Аз се надявам, че актрисите ще разберат това в бъдеще, може би ще се отпуснат и ще проникнат в тази испанска чувственост, която е необходима за случая.

Що се касае до дублирането на някои роли, на много актриси ще бъде трудно, а на Виолета Гиндеванай-трудно, защото се съмнявам и тя доколко владее нещата. С нея ще има много работа. Просто е неуместно да се разделят репетициите, да се разяснява една реплика с дублиране на друга и т.н.

Що се касае до вътрешни размествания, смятам, че това ще обърка нещата.

На въпроса на Лекова "какво значи Йеронимус Бош". Намирам известно сходство с неговите метафори с метафоричния език на Лорка. От художника се вземат известни детайли, от негови картини, които, от една страна, се свързват с усещането на Лорка за природата, която според Лорка ежедневно, ежесекундно се опложда, цъфти, прецъфтява. За мене елементите от картини на Бош са на преден план, които по метафоричен път се свързват със ситуациите на пиесата, с езиковите метафори на Лорка. Между другото, Бош е бил крайно популярен в Испания, близък на усещането на испанците. Неговите най-знаменити картини се намират в Испания. На всяка цена трябва да фигурира Бош. А след това да се пише художник-адаптатор може би. Художникът-адаптатор трябва да спазва абсолютно точно всички негови тоналности, които са особено специфични за Бош.

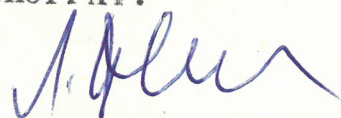
ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ЛИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Смятам, че Художественият съвет изрази еднодушното си одобрение за гастрала на др. Вили Цанков

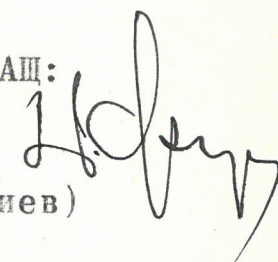
в нашия театър. Ние всички се радваме, че той ще работи с нашия състав. Пожелаваме му плодотворна работа, пожелаваме му да направи един спектакъл, който да бъде достоен за неговото творческо дело и за нашия театър.

Закривам заседанието на Художествения съвет.

СТЕНОГРАФ:

(Л. Българова)

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ:

(Д. Фучеджиев)